

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

01135, м. Київ, проспект Перемоги, 10, тел. (044) 486-24-42, факс (044) 236-10-49, ministry@mon.gov.ua

від 02.01.13 № 1/9-1
на № _____ від _____

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту
Автономної Республіки Крим, управління
(департаменти) освіти і науки обласних,
Київської та Севастопольської міських
державних адміністрацій

Про визначення завдань
працівників психологічної служби
системи освіти в умовах інклюзивного
навчання

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України інформує, що під час проведення 20-21 листопада 2012 року у місті Дніпропетровську Всеукраїнської науково-практичної конференції "Мультидисциплінарний підхід як методологічна основа інклюзивної освіти" працівниками психологічної служби системи освіти обговорено низку проблемних питань щодо психологічного супроводу та соціально-педагогічного патронажу дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання.

З метою забезпечення оптимального виконання функцій працівників психологічної служби визначено наступні завдання діяльності практичного психолога, соціального педагога, керівника психологічною службою міста (району) у роботі з дітьми в умовах інклюзивного навчання, що додаються.

Просимо зміст листа довести до відома керівників обласними центрами (кабінетами) практичної психології і соціальної роботи, директорів загальноосвітніх навчальних закладів та організувати діяльність відповідних працівників психологічної служби з урахуванням наведених нижче завдань. У своїй діяльності керівникам звернути увагу на недопущення делегування працівникам психологічної служби функцій та завдань, які належать до компетенції інших спеціалістів.

Додаток: на 3 арк.

Заступник Міністра

Б.М. Жебровський

Завдання керівника психологічної служби району (міста)
щодо організації інклюзивного навчання у загальноосвітньому навчальному
закладі.

1. Організація та забезпечення діяльності районних (міських) методичних об'єднань практичних психологів і соціальних педагогів з проблем психологічного і соціально-педагогічного забезпечення інклюзивної освіти із залученням до цієї роботи фахівців ПМПК, вчителів-дефектологів, логопедів, науковців.

2. Здійснення методичного контролю (супервізії) за діяльністю фахівців психологічної служби, що беруть участь в організації інклюзивного навчання.

3. Планування та інше організаційне забезпечення підвищення кваліфікації працівників психологічної служби, що беруть участь організації інклюзивного навчання.

4. Збір, науково-методична експертиза, узагальнення і розповсюдження передового досвіду роботи практичних психологів і соціальних педагогів в умовах інклюзивного навчання.

5. Організація і проведення у навчальних закладах працівниками психологічної служби просвітньої роботи з підвищення психологічної культури вчителів, батьків і учнів з метою попередження стигматизації і дискримінації дітей, що мають особливі освітні потреби.

Завдання практичного психолога щодо організації інклюзивного навчання
загальноосвітньому навчальному закладі

1. Виявлення дітей, у яких виникають труднощі у навчанні, спілкуванні та взаємодії з оточуючими; визначення причин цих труднощів; при потребі, скерування до відповідних фахівців з метою встановлення причин та надання допомоги.

2. Виявлення причини соціального неблагополуччя або затримки у розумовому розвитку дитини шляхом спостережень, аналізу навчальної документації, проведення консиліумів з вчителями.

3. Проведення спостереження за дитиною з метою вивчення її індивідуальних особливостей, схильностей, інтересів та потреб.

4. Участь, у межах своєї компетенції, у складанні розгорнутої психолого-педагогічної характеристики на дитину та її індивідуального плану розвитку.

5. Участь в підготовленні документів для розгляду на засіданнях психолого-медико-педагогічних консультацій.

6. Ознайомлення з висновками і рекомендаціями психолого-медико-педагогічних консультацій щодо організації навчання дитини та надання їй додаткових послуг; розробка індивідуального плану корекційно-розвиткової роботи.

7. Участь у розробці необхідної адаптації навчальних матеріалів, підходів, а саме, надання рекомендацій педагогам щодо врахування особливостей навчально-пізнавальної діяльності дитини при визначенні форм і методів роботи з нею.

8. Сприяння створенню позитивного мікроклімату в колективі, проведення заходів, спрямованих на профілактику стигматизації і дискримінації у шкільному оточенні, формування дружнього та неупередженого ставлення до дитини з особливими освітніми потребами.

9. Надання у межах своєї компетенції консультативно-методичної допомоги педагогам у роботі з дитиною.

10. Налагодження співпраці з фахівцями, які безпосередньо працюють з дитиною з особливими освітніми потребами та приймають участь у розробленні індивідуальної програми розвитку.

Завдання соціального педагога щодо організації інклюзивного навчання загальноосвітньому навчальному закладі

1. Захист і забезпечення прав і свобод дитини з особливими освітніми потребами в умовах навчального закладу та під час перебування дитини в сім'ї.

2. Виявлення дітей, у яких виникають труднощі спілкуванні та взаємодії з оточуючими або які проживають у сім'ях, які опинилися у складних життєвих обставинах.

3. Визначення соціальних питань, які потребують негайного вирішення причин та труднощів; при потребі, скерування до відповідних фахівців з метою надання відповідної допомоги.

4. Визначення статусу дітей з особливими освітніми потребами в колективі, надання рекомендацій класоводу, класному керівникові щодо шляхів ефективної інтеграції такої дитини в колектив однолітків, формування позитивного мікроклімату в дитячому колективі.

5. Поширення інформації про засади інклюзивного навчання серед педагогів, батьків, дітей з метою формування дружнього та неупередженого ставлення до дитини з особливими освітніми потребами.

6. Участь у складанні розгорнутої психолого-педагогічної характеристики на дитину та її індивідуального плану розвитку; участь в роботі психолого-педагогічного консиліуму.

7. Забезпечення дитини з особливими освітніми потребами та її батьків інформацією про інфраструктуру позашкільних навчальних закладів у мікрорайоні, місті, селі, сприяння щодо участі дитини в гуртках, секціях з урахуванням її можливостей.

8. Представлення інтересів дитини з особливими освітніми потребами у відповідних органах і службах.